

29.4.2005

Biträdande avdelningschef Pertti Harvola,
Utrikesministeriet
Rättsavdelningen
PB 176
00161 Helsingfors

Ärende **UM:s begäran om utlåtande i fråga om konventionen om bioetik och dess tilläggsprotokoll samt deras undertecknande och ratificering**

Utrikesministeriet har ombett riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården ge utlåtande i fråga om Europarådets konvention om bioetik (biomedicinkonventionen) och dess tilläggsprotokoll som gäller organtransplantationer och forskning samt deras undertecknande och ratificering.

Delegationen behandlade frågan vid sitt möte 31.3.2005. Biomedicinkonventionen och dess ratificering har diskuterats flera gånger vid delegationens, dess arbetsgruppers möten samt på utbildningar som ETENE och dess forskningsetiska sektion (TUKIJA) anordnat. Nitton av Europarådets medlemsländer har redan ratificerat biomedicinkonventionen, och ratificeringsprocessen är långt framskriden i många andra medlemsländer. I Finland är t.ex. lagen om patientens ställning och rättigheter, lagen om medicinsk forskning, lagen om användning av mänskliga organ och vävnader för medicinska ändamål samt mentalvårdslagen väl i överensstämmelse med både biomedicinkonventionen och dess tilläggsprotokoll. Det finns inga bestämmelser i lagstiftningen som skulle stå i strid mot biomedicinkonventionen. Det torde inte heller intas några bestämmelser i strid med konventionen i den lag om befruktningssbehandling som är under beredning.

Forskning som gäller terapeutisk kloning och eventuell användning av s.k. personifierade stamceller vid behandlingen av sjukdomar i framtiden har varit föremål för diskussion i Finland på sistone. För terapeutisk kloning behövs äggceller, och man kan genom överföring av cellkärna åstadkomma en cellvävnad som delar sig liksom ett embryo. Den finska lagen om medicinsk forskning definierar att ett embryo är en sådan levande grupp av celler som kommer till som resultat av en befruktning, och enligt denna definition skulle en cellvävnad som kommer till som resultat av överföring av cellkärna inte vara ett embryo. Det är skäl att åtminstone nämna om detta i samband med ratificeringen av konventionen (18 art).

Tilläggsprotokollet om forskning kompletterar biomedicinkonventionen i fråga om medicinsk forskning. Om tillämpningsområdet för detta tilläggsprotokoll tolkas snävt, kan man inte se någon motstridighet mellan protokollet och den finska lagstiftningen. Om man å andra sidan tolkar tillämpningsområdet vitt borde Finland an-

tingen ändra lagen om medicinsk forskning, vilket inte nödvändigtvis är ändamålsenligt, eller utfärda bestämmelser om annan forskning som inriktas på människan.

Paula Kokkonen
ordförande

Ritva Halila
generalsekreterare

BILAGA: Utdrag ur ETENE:s protocol 31.3.2005